

זה הדבר

زوهديرك ZO HADEREKH

גליון 7, 16 בפברואר 2011

נצחון העם המצרי והאתגרים שנותרו

הסדרים דמוקרטיים הם מטרה חשובה, אך לא מספיקה.

מאת תמר גוז'נסקי

המהפך השלטוני במצרים ובתוניסיה, שהושג בלחץ אדיר מלמטה, מצד ההמונים, עשוי לסמן את תחילתה של תקופה חדשה ביחסי השלטון והעם בעולם הערבי ככלל. סימנים לכך הן ההפגנות באלג'יריה ובתימן, המציגות אף הן את הדרישה לדמוקרטיה. לכן צפוי, שמשטרים אוטוקרטיים מסוימים ינסו להקדים תרופה למכה ולבצע אי-אלה שינויים בכיוון של הענות לדרישות פוליטיות וכלכליות.

לעומת זאת, אין כרגע סימנים לשינוי בעמדת השלטון הצבאי הנוכחי במצרים לגבי הסכסוך הישראלי-ערבי. דובר הצבא הודיע, כי מצרים תקיים את כל ההסכמים הבינלאומיים, לרבות הסכם השלום עם ישראל. אך מזה אין להסיק דבר, לגבי עמדת מצרים לגבי פתרון השאלה הפלסטינית.

פורמלית, מצרים הכירה תמיד בזכותו של העם הפלסטיני להשתחרר מהכיבוש הישראלי ולכונן מדינה עצמאית בגדה וברצועה, שבירתה – ירושלים המזרחית. אך בפועל, מצרים נתנה גיבוי מלא למהלכים האמריקאיים-ישראליים, שיצרו סחבת מכוונת בטיפול בנושא. מצרים השלימה בפועל עם ההתנחלויות ותרמה את חלקה בכפיית המצור על רצועת עזה. גם מלחמת עזה האחרונה לא הובילה את מצרים לשנות את עמדתה זו.

הרשות הפלסטינית, שאימצה את הגישה (לה הטיף מובאראק), לפיה התלות המדינית והצבאית בארה"ב היא האופציה היחידה, ניהלה את המשא-ומתן עם ישראל (כאשר זה נוהל) ברוח זו, ונתנה יד לצעדים כגון "מפת הדרכים" והקפאה זמנית של ההתנחלויות. זו הסיבה, שהדחתו של מובאראק התקבלה אצל ראשי הרשות הפלסטינית בחשש.

בתנאים הקיימים, אם המדיניות הפלסטינית הרשמית תמשיך לדשדש במרחב שתחמה לה המדיניות האמריקאית הרשמית, נתניהו יוכל להשלים את כהונת ממשלתו מבלי להידרש לקבלת החלטות כואבות כלשהן.

לכן האינטרס של שוחרי השלום והעצמאות הלאומית בישראל ובפלסטין הוא לנצל את התמורות שהתחוללו, כדי לקדם מערכה עממית נגד המשך הכיבוש ולמען שלום ישראלי-פלסטיני צודק ויציב.

בהתרגשות ובהזדהות קיבלנו, שוחרי הדמוקרטיה והצדק החברתי בכל מקום, את נצחוננו של העם המצרי, פרי הפגנות ענק והתגייסות חסרת תקדים של ההמונים במשך 16 ימי מאבק נחושים. פרישתו הכפויה של מובאראק וצעדים שכבר ננקטו נגד כמה מראשי שלטונו, סיפקו את הדרישה המיידית של המפגינים והשובתים, שצהלו בכיכרות הערים.

אולם הדחתו של מובאראק, החשובה כשלעצמה, אין משמעותה, שהשלטון במצרים עבר לידי כוחות אופוזיציה. הפקדת השלטון בידי שר ההגנה טאנטאווי, העומד בראש המועצה הצבאית העליונה, מסמנת כשלעצמה את המשכיות האופי המדיני והכלכלי-חברתי של השלטון הקודם.

בלתי-אפשרי לשער במדויק, אלו צעדים ינקטו ראשי הצבא בחודשים הקרובים. התנהגותם בימי ההפגנות מצביעה על האפשרות של הנהגת שינוי מסוים בסדרי השלטון. הנונה, למשל, לביטול מצב החירום, לצמצום מנגנון הדיכוי המשטירתי (אשר מנה 1.5 מיליון איש – פי 3 ממספר אנשי הצבא), למתן אפשרות של פעילות חוקית למפלגות האופוזיציה, לעריכת בחירות בפקוח בינלאומי. במילים אחרות, הצבא עשוי לאמץ מודל ליברלי יותר של חירויות אזרח, אך מבלי לוותר על תפקידו המוביל במדינה – מודל המזכיר את מבנה השלטון בתורכיה.

אולם נכון לרגע זה, לא נראה, כי ראשי הצבא והמועמדים לנהל את ענייניה של מצרים (עמרו מוסא, בראדעי) מתכוונים לסטות מהקו הפרו-אמריקאי והניאו-ליברלי, שאיפיון את מדיניות מובאראק. כדי שעל סדר היום של מצרים יעמדו הנושאים המהותיים של מבנה הכלכלה והחברה, נחוצות חתזקות משמעותית של תנועת הפועלים העצמאית, של מעמד העובדים המאורגן, ושל ברית מאבק בינו לבין האיכרים העניים, הסטודנטים והאקדמאים הצעירים. סימנים מעודדים היו השביתות ההמוניות בשלהי שלטונו של מובאראק (ר' ע' 3). לכך יש להוסיף גם את הצורך בחיזוק כוחות השמאל, שציגו בפני העם המצרי חלופה מהותית למדיניות הפרטה והתלות בארצות-הברית.

היוקר והממשלה

הקלות נתניהו:

משחק סכום אפס

בתגובה למחאות של ההסתדרות, מרכז השלטון המקומי, ארגונים ואזרחים בעקבות ההעלאות הבלתי-פוסקות במסים העקיפים, בתעריפי המים, במחירי הדלק ובמחירים של מוצרי יסוד רבים, לרבות הלחם, הכריזו ראש הממשלה נתניהו ושר האוצר שטייניץ (10.2) על העלאה הדרגתית של שכר המינימום ב-450 שקלים, ועל כמה הוזלות בתעריפי התחבורה הציבורית ובתעריפי המים במסגרת מגבלות הצריכה. מחירי הדלק יופחתו ב-23 אגורות לליטר. אך כיצד בדעת נתניהו ושטייניץ לממן את ההקלות המעטות?

במקום להשיג את המימון באמצעות ביטול כל ההקלות במסים הישירים על העשירים (מס הכנסה ומס חברות), שנקבעו לשנים 2011-2012, הודיעו השניים על דחיית ההטבות במס הכנסה לשני העשירונים העליונים רק ב-2012. לכן, עיקר המימון להקלות נתניהו יגיע מקיצוץ בתקציבי המשרדים החברתיים – רווחה, בריאות וחינוך.

נעל הפורום החברתי העולמי בדקר

הפורום החברתי העולמי, מפגש התנועות והאישים השנתי של הפעילים נגד הגלובליזציה הקפיטליסטית, שהתקיים בדקר, בירת סנגל, נעלם ב-11 בפברואר. לואיס אינסו "לולה" דה סילבה, נשיא ברזיל לשעבר, אמר בדבריו בפורום: "זה שנים רבות המדינות העשירות מתכוננות בנו כאל פריפריה, פריפריה בעייתית ואף מסוכנת. עכשיו אנו חלק מהפתרון של המשבר הכלכלי הקשה בתקופתנו. אנו לא יצרנו את המשבר. זהו משבר הפוקד את מרכזי הקפיטליזם הגלובלי". עוד הוסיף לולה, בהתייחס להתקוממות במצרים, בתוניסיה ובמדינות ערב נוספות: "אין להחליף את הניאו-ליברליזם שנכשל בלאומנות פרימיטיבית ורודנית. יש לחתור לדמוקרטיה ולצדק חברתי".

מכתב למערכת

הדלפות בערוץ "אלג'זירה"

בהחלטות הלשכה הפוליטית של מק"י ("זו הדרך", 2.2), נכתב, כי מטרת ההדלפות בערוץ "אלג'זירה" הייתה להבאיש את ריחה של ההנהגה הפלסטינית ולמוטט את הרשות הפלסטינית.

אני שמח על כל הדלפה, ולא משנה העיתוי. אם החומר אמיתי (ונראה שהוא אמיתי), הוא עוזר להבהיר עמדות. הוא מראה, למשל, כי ההנהגה הפלסטינית ויתרה ויתורים עצומים, בכלל זה על זכות השיבה. ואילו הוויתור המפליג בנושא זכות השיבה מעמיד בסימן שאלה את הרשות. יש להכיר בכך, כי הרשות הפכה במידה רבה משת"פית של ישראל. ארגון הפליטים הפלסטינים הגדול בארה"ב (ELAWDA) יצא נגד מה שכתוב במסמכים.

לדעתי, הפרסומים לא פוגעים במהלך המבורך של ההכרה במדינה פלסטינית בגדה וברצועה. לדעתי, מק"י צריכה להידבר עם כל המפלגות, הגופים והזרמים בשטחים הכבושים ובקרב הפלסטינים בגלות. הכיבוש הוא פשע ויישאר כזה, בין אם הפלסטינים יהיו מאוחדים ובין אם לא.

אורי זקהם, כפר סבא

"העלאת מחירי הלחם שבפיקוח הם משל לקהות החושים המוחלטת של הממשלה" – אמר ח"כ **מוחמד ברכה** (חד"ש) בדיון בכנסת (9.2). בהמשך ציין ברכה, כי הדבר היחיד, שגרם לממשלה לעיין מחדש בהתייקרויות, היא האפשרות של הפסד פוליטי, כפי שניסח זאת שר התחבורה ישראל כץ: "אם זה ימשך, אנחנו לא נישאר בשלטון". במילים אחרות, השיקול של ממשלת נתניהו נע בין טובת ההון הגדול לבין המשך שלטונה. ואשר לציבור? מבחינת הממשלה, זה סרח עודף לסדר העדיפויות שלה.

ההתייקרויות של מוצרי צריכה פוגעות במיוחד במשפחות העניות. לפי נתונים רשמיים, מדד המחירים עלה בשנת 2010 ב-2.7%. אך מדד המחירים של סל הצריכה של העשירים עלה ב-2.2%, בעוד שמדד המחירים של סל הצריכה של העניים עלה ב-3%.

הממשלה טוענת, כי היא דואגת לציבור, ומצביעה בהקשר זה על הרחבת "מס הכנסה השלילי" לכל הארץ. זו דמגוגיה, שלמרכה הצער קונים אותה גם באופוזיציה. מס הכנסה שלילי הוא בפועל שיטה המשרתת את המעבידים: כאשר הממשלה מעבירה סכומים מסוימים לעובדים בעלי שכר נמוך, היא פוטרת את המעבידים מהעלאת שכר עובדיהם.

להוזיל את תעריפי הנסיעה בתחבורה הציבורית

בדיון על ייקור תעריפי הנסיעה ברכבת הדגיש ח"כ **דב חנין** (חד"ש), כי במצב הקיים, ואפילו לאחר העלאת מחירי הדלק, עדיין כדאי יותר לכלכלית למשפחה בת ארבע נפשות ויותר לנסוע ברכבה הפרטי, מאשר ברכבת. חנין קרא לממשלה לבטל את ההעלאות האחרונות בתעריפי הנסיעה ברכבת ובאוטובוסים. חנין תבע להנהיג ברכבת כרטיסי נסיעה מוזלים למשפחות ולקבוצות, וכן לבני נוער.

התוכנית לבניית 13 יחידות דיור בשייח' ג'ראח

בהתייחסו להחלטתה של ועדת התכנון והבניה בירושלים להתייר את הבניה של 13 יחידות דיור בשכונת שייח' ג'ראח, אמר ח"כ **עופו אגבאריה** (חד"ש), כי זה עוד צעד של התנחלות בירושלים המזרחית הכבושה.

בית המחוקקים

הרחבת איסור הפרסום בדבר מתן שירותי זנות

הכנסת אישרה (8.2) בקריאה ראשונה את הצעת החוק שיזם ח"כ דב חנין, האוסרת באופן מוחלט פרסום בדבר מתן שירותי זנות בידי קטינים ובגירים כאחד. במקביל, ההצעה גם מחמירה את העונש בשל פרסום בדבר מתן שירותי זנות על-ידי בגיר, לרבות על גבי עיתון, המפרסם מודעות, המציעות שירותי זנות.

חלוקת הארנונה, שמשלמים גופים ממשלתיים

ח"כ חנא סוייד (חד"ש) הציג (9.2) בקריאה טרומית את הצעת החוק שיזם, ולפיה תוקם קרן, שבה יצטברו ההכנסות של העיריות מארנונה, שמשלמים משרדי הממשלה וחברות ממשלתיות לרשויות המקומיות. כספים אלה יחולקו בהמשך לכל הרשויות המקומיות בארץ, וזאת לפי קריטריונים אויביקטיביים. בדרך זו יצומצמו הפערים הגדולים בין הרשויות המקומיות השונות בהכנסות מארנונה של גופים ממשלתיים. הצעת החוק לא אושרה.

פועלי הטקסטיל סללו את הדרך להתקוממות

ריאיון עם שני קומוניסטים, מנהיגי פועלים במאחלה אל קוברא.

כניסתו של מעמד העובדים למערכה אילצה את מובארק להתפטר

מאת פייר ברבנסי
שליח העיתון "הומניטה" במצרים

נשיא מצרים, חוסני מובארק, התפטר ב-11.2 מתפקידו. את ההודעה מסר סגנו, עומר סולימאן, בטלוויזיה הממלכתית המצרית. לפי הודעתו של סולימאן כל הסמכויות לניהול המדינה הועברו לידי מפקדת הצבא. מיליוני המפגינים בכיכר א-תחריר קיבלו את הבשורה בשאגות שמחה. "מצרים חופשית, מצרים חופשית", צעקו המפגינים המציפים את הכיכר, "הקץ לעושק, הקץ לשחיתות".

מובארק נאלץ להתפטר עם כניסתו של מעמד העובדים המצרי למערכה. מעמד העובדים הפך בסוף השבוע שעבר לעמוד השדרה של ההתקוממות העממית. השביתה הכללית, שפרצה בו זמנית ברוב ערי המדינה הערבית הגדולה, שיתקה לגמרי את חיי המדינה. על פי הדיווחים של האיגודים המקצועיים העצמאיים, ב-10.2 הצטרפו לשביתה הכללית העובדים במפעלים הבינוניים והקטנים, וככל שגברה מחאת העובדים, המשטר גילה סימני נסיגה.

מיליוני עובדים במצרים שבתו במחאה על תנאי השכר והגבירו את הלחץ על המשטר, אשר התמודד במשך שלושה שבועות עם הפגנות המוניות נגד שלטונו של הנשיא חוסני מובארק. בין השוכתים: עובדי תעשיות הרכבות, חברות התקשורת, הרכבות, עובדי בתי החולים, עובדי עיריות, פקדי מנגנוני המס, פקדי הממשל והנפט. השביתות והפגנות עובדים ניכרות היטב בכל הערים אבל במיוחד בערים שבהן ריכוזי התעשייה: חילוואן ומאחלה.

לפי "אל-גזירה", שלושה מיליון מפגינים התכנסו בשעות הלילה של 10.2 בכיכר א-תחריר וקראו להתפטרות הנשיא וסגן הנשיא. בכיכר נערכו אסיפות עם מאולתרות, בהן נאמו פעילים רבים – ביניהם פעילי המפלגה הקומוניסטית.

כמה קציני צבא, שהיו מוצבים בקרבת מקום, הודיעו לקהל המפגינים על נטישת עמדותיהם ועל הצטרפותם למפגינים. לפי מקורות בהפגנה, הפורשים היו 32 קצינים בדרגות ביניים. אחד מהם תבע מעל הבמה: "להעמיד לדין את כל הקצונה הבכירה המושחתת והרקובה, ששירתה נאמנה את מובארק וממשיכה להתעשר על חשבון העם".

באופן מעשי, השלטון במצרים עבר לידי המועצה העליונה של הצבא, הנשמעת להוראותיו של שר ההגנה שמינה מובארק, מוחמד חוסיין טנטאווי. דובר המועצה העליונה, הקורא את הודעות המועצה הצבאית, התחייב שהצבא יפעל לביטול חוקי החירום, לקיום בחירות לנשיאות ולהעמדה לדין של האחראים להרג מפגינים. אחד הצעדים הראשונים של המועצה העליונה היה – להכריז על פיזור שני בתי הפרלמנט, שבו היה רוב מוחלט לאנשי מובארק.

שלטון הצבא אינו חדש במצרים: מאז מהפכת הקצינים ב-1952 שולט בה הצבא, והנשיאים כולם היו קציני צבא. לכן מוקדם עדיין להעריך, האם הצבא ימשיך להחזיק בשלטון ישירות עוד שנים, או אכן יאפשר הקמת שלטון אזרחי.

מאחלה אל-קוברא היא עיר תעשייתית: שני מיליון תושביה מתפרנסים מתעשיית הטקסטיל. בשנים האחרונות היא הפכה במצרים סמל של מאבק הפועלים, זאת בעקבות שביתות, שפרצו באפריל 2008 ואשר דוכאו ביד קשה.

במאחלה אנו פוגשים את **חמדי חוסיין**, שמראו פנסינר צעיר. אבל חוסיין לא יצא לפנסיה. כפעיל ותיק של המפלגה הקומוניסטית המצרית, הוא בין הידועים שבין מנהיגי האיגוד המקצועי בעיר. הוא העניק את ניסיונו העשיר לפועלים הצעירים, שהחלו את השביתות ב-6 באפריל 2008.

שירותי הביטחון של מובארק חיפשו אותו ושוב ושוב מאז אפריל 2008. גם בעיצומן של ההפגנות נגד המשטר, שפרצו לפני כמה שבועות, נמשכו החיפושים אחריו, וזה שבועות שהוא אינו ישן בבתו. הוא נראה עייף ולא מגולח – אבל מלא אנרגיה. החיפושים אחריו לא עשו עליו רושם. הוא נעצר 13 פעמים, והוא מכיר היטב את בתי הכלא של אלכסנדריה ואסואן.

כמו בכל ערי מצרים, בייחוד בערים בהן מתגוררים הפועלים ובני משפחותיהם, הטלטלה אוחזת במאחלה. "השביתות, שהחלו ב-2008, חיזקו אותנו והיו היסוד למהפכה העממית של ימינו", אומר חוסיין. "כאשר מיליונים התכנסו בקהיר, גם כמיליון אזרחים הפגינו במאחלה", מעריך חוסיין, ומוסיף: "כולם היו ברחובות: פועלי הטקסטיל, המורים, הפקידים ואף פלאחים מהסביבה. ברחבי מצרים, ההתקוממות הציגה את הדרישה לסילוקם של מובארק ושל משטרו. אבל כאן, במאחלה, להתקוממות יש יסוד נוסף: הדרישות החברתיות, התביעות של העובדים".

חוסיין מעניק לנו כרוז, שהופץ במפעלים, בייחוד במפעלים הגדולים שטרם הופרטו, החתום בידי איחוד העובדים המצרים, שהוקם בידי הפעילים הקומוניסטים באיגודים. בכרוז נאמר, כי "מובארק חייב ללכת", אבל יש גם לדרוש את העלאת שכר המינימום לגובה של 1,500 לירות מצריות (כ-200 יורו לחודש). עוד דורשים פעילי האיחוד חוקי עבודה חדשים, הפסקת ההפרטה של תעשיות הטקסטיל, וחופש פעולה לזועדי העובדים ולאגודים המקצועיים העצמאיים מהשלטון.

חברו של חוסיין, **כמאל פיומי**, היה בין מפיצי הכרוז. גם פיומי, כמו יתר הפעילים הקומוניסטים באיגודים המקצועיים, מכיר מקרוב את הדיכוי של המשטר. הוא גם יודע היטב, מדוע הוא נאבק. פיומי (46) הוא חשמלאי, המועסק באחד ממפעלי הטקסטיל מזה 28 שנה ומשתכר כ-1,200 לירות מצריות בחודש (כ-150 יורו). לפיומי שלושה ילדים, אחד מהם לומד בבית הספר התיכון ועוד שניים – באוניברסיטה. בתום יום העבודה במפעל, אין לו ברירה, הוא ממשיך את עבודתו כצבע בניין. כפעיל קומוניסטי ידוע בעירו, עם פרוץ השביתה וההפגנות באפריל 2008 הוא נכלא

(המשך בעמוד 4)

צריכים וחייבים להיאבק באפליה ממוסדת

הודעה אישית בכנסת של ח"כ דב חנין (חד"ש)
בתגובה לדברי בלע של ח"כ אנסטסיה מיכאלי ("ישראל ביתנו").

מאת דב חנין

אל-עראקיב נהרס בפעם ה-16

השלטונות מתעקשים לשוב ולהרוס את המבנים הארעיים בכפר אל-עראקיב שבנגב ולמנוע מתושביו להתגורר בו. בולדוורים של מנהל מקרקעי ישראל, מלווים בשוטרים רבים, הורסים את המבנים העשויים עץ, פח ובד ומפנים את ההריסות. ההרס נעשה תוך שימוש באלימות רבה ובגז מדמיע נגד התושבים, המגינים על אדמתם. במקביל, ובחסות המשטרה, אנשי קק"ל מכשירים את השטח לנטיעת עצים במימונו של ערוץ טלוויזיה אוונגליסטי אמריקאי (God TV). אנשי הכפר נאלצים להתרכז בעיקר בבית הקברות הסמוך לכפר. מדי יום ראשון בשעה 15.30 נערכת בצומת להבים משמרת מחאה של אנשי הכפר נגד ההריסות והנטיעות. להצטרפות למשמרת ניתן ליצור קשר עם מיכל בדוא"ל - Michal@dukium.org או בטלפון - 050-9391299.

גזענות בחסות השלטון

ב-9.2 הציג ח"כ חנא סוייד (חד"ש) שאילתה ישירה לשר המשפטים בנושא הארגון הגזעני להב"ה, המחלק "תעודות כשרות" לעסקים, המעסיקים עובדים יהודים בלבד. סוייד שאל, האם יורה השר על הפסקת מתן תעודות אלה וינקוט הליכים משפטיים נגד הארגון ומפעיליו. שר המשפטים יעקב נאמן התחמק מתשובה עניינית לשאלה בטענה, שהמשטרה בודקת תלונה בנושא.

פועלי הטקסטיל במצרים

(המשך מעמוד 3)

למשך חודשיים – ללא משפט. אבל הוא מדגיש: "אני לא פוחד". שיחתנו נפסקת לפתע, כי פיומי הבחין, שבעלי בית הקפה, בו אנו משוחחים, קלטו את תוכן שיחתנו וקראו למשטרה, כדי לעצור את שלושתנו. הדיכוי המשטרתי גבה מחיר כבד בעיר פועלי הטקסטיל. שני עובדים שהפגינו נהרגו מירי המשטרה עוד בימיה הראשונים של המחאה ההמונית נגד שלטונו של מובארק. כדי לנסות ולמנוע את השביתות, בעלי המפעלים הבטיחו תוספות שכר ניכרות עם תחילת ההתקוממות. "קיימנו אסיפות עובדים והסברתי להם, שאלה רק הבטחות. כפי שגם מובארק הבטיח שוב ושוב לשפר את מצבם של העובדים ורק פגע בהם. אנו צריכים להמשיך ולהיאבק ולדרוש שכר בסיסי של לפחות 3,000 לירות לחודש", אומר חוסיין. פיומי מסדר את זקנו הארוך ומוסיף: "לא קראנו לפתוח בשביתה ללא הגבלת זמן, כי אנו רוצים למנוע מכונופיות מובארק ומשירותי הביטחון להיכנס למפעלים, כדי לפגוע בציווד או לשדוד את המלאי. היה כבר מקרה של התקפה על מפעל בשבוע שעבר". פיומי אופטימי: "זה 15 שנה אנו נאבקים נגד המשטר ועל מנת לשים קץ לשלטונו של מובארק. אבל אז חשנו שאנו לבד. עכשיו כולם איתנו".

במוצאי שבת, 29 בינואר, נערכה ביפו הפגנה חשובה, הייתה לי הזכות להשתתף בהפגנה זו, בה נטל חלק גם ח"כ אחמד טיבי.

זו הייתה הפגנת מחאה משותפת של יהודים וערבים נגד ההתגרירות של קבוצה קיצונית, שבאה במפורש לשבש את החיים ביפו, למרר את חייה של האוכלוסייה הערבית, כדי שזו תקוץ בחייה הקשים ותסיק, שאין לה עתיד ביפו. השיא של האירועים, שיזמה אותה קבוצת מתנחלים, היה אירוע לציון "שירת הים" בתהלוכה מתגרה במתפללי מסגד אל-נוזחה ביפו. זו הייתה עילתה המיידית של המחאה. אך שורשיה של המחאה עמוקים יותר.

בתגובה לדבריה של ח"כ אנסטסיה מיכאלי ("ישראל ביתנו"), חשוב לי להבהיר, שמבחינתי יפו איננה שיח' ג'ראח. קו ברור וחד, שצבעו ירוק, מפריד לטעמי בין יפו לבין שיח' ג'ראח. שיח' ג'ראח נמצאת בשטח כבוש, שהתנחלות בו היא מעשה פוליטי, אשר נועד למנוע את הקמתה של מדינה פלסטינית עצמאית, שבירתה היא ירושלים המזרחית. אני מקווה לראות את השלום הזה, שבו שכונת שיח' ג'ראח תהיה חלק מבירת פלסטין, מירושלים המזרחית, וירושלים המערבית תהיה בירת ישראל. יפו, הייתה עיר ואם של החברה הערבית הפלסטינית בארץ בתקופת המנדט. היום היא חלק מוזנח ומופלה לרעה של עירי האהובה תל-אביב-יפו. ומכל עשרה קבין של מצוקות ואפליה ביפו, תשעה קבין נפלו בחלקה של האוכלוסייה הערבית.

זו אוכלוסייה ענייה, מקופחת, מופלית, נדחקת, מאוימת, הסובלת, בין היתר, ממצוקת דיור קיצונית ביותר. בקיומה של מצוקת דיור זו הכירו אפילו רשויות המדינה. בתי משפט חזרו ואמרו, שצריך לספק לאוכלוסייה הערבית ביפו פתרונות דיור. אך העירייה ורשויות המדינה האחרות אומרות: אין פתרונות, כי אין שטח לבנייה, בפועל ישנה בנייה ביפו, אבל לא לצורכי האוכלוסייה הערבית.

ישנן לא מעט קרקעות של המינהל ביפו. אבל דווקא חלקה הנמצאת בתוככי שכונת עג'מי, חלקה השייכת למינהל, שבה ניתן היה להקים דיור לאוכלוסייה הערבית ביפו – דווקא חלקה זו העדיפו ליעד, או יותר נכון, לייחד. לפי תוכנית הבנייה המאושרת, יוקם בה מתחם מגורים, שלפי תנאי הקבלה אליו, הוא סגור בפני ערבים.

לכן מוצדק הכעס של תושבי יפו הערבים, כמו גם של תושבי יפו היהודים דמוקרטים.

השתתפותי בהפגנה הייתה ביטוי לאמירה חשובה וערכית במציאות הזאת של יפו:

יחד, יהודים וערבים דמוקרטים, עלינו להיאבק למען עתיד אחר של שוויון ושל צדק; למען עתיד, שבו יכובדו זכויותיה ומעמדה של האוכלוסייה הערבית ביפו. רק עתיד כזה יהיה עתיד לכולנו.

ספין מחירי הדלק והסביבה

מאת יוני לבנה

בנסותו להצדיק את ההעלאה הנוספת במחיר הדלק, המציא האוצר את הספין, לפיו ייקור הדלק נעשה משיקולים סביבתיים. האומנם ייקור הדלק הוא "סביבתי"?

1. כדי שאנשים ייסעו פחות ברכב הפרטי, הם צריכים אלטרנטיבה שעובדת. דרושים פתרונות תחבורה ציבורית יעילים בתוך הערים וביניהן, כדי להוציא אותנו ממלכודת הרכב הפרטי. ייקור הדלק אינו מקדם שום תחבורה ציבורית, אלא להיפך.

2. הדלק מתייקר גם לחברות התחבורה הציבורית, למוניות וכו', וזו התייקרות שתתגלגל אלינו, הנוסעים.

3. כל המגורים, שעבודתם בנהיגה (נהגי משאית, סוכני שיווק, טכנאים, חקלאים, וכדומה), יסבלו מייקור הדלק בדרך הכי קשה, וזאת בלי שום תמורה סביבתית נראית לעין. מי שמוכרחים לנהוג לצורך עבודתם - ימשיכו לנהוג, ורק ישלמו יותר.

4. ישנם אמצעי מיסוי סביבתיים יותר צודקים ואפקטיביים יותר. למשל, מיסוי אגרסיבי של מכוניות עם נפח מנוע גדול.

5. תושבי הפריפריה יסבלו מהייקור יותר מתושבי הערים הגדולות. זו לא רק פגיעה חברתית (חמורה לכשעצמה), אלא ייקור הוצאות המחיה מחוץ למרכזי הערים. וישנו, במידה מסוימת, אינטרס סביבתי בפזיור האוכלוסייה אל מחוץ לגוש דן.

6. ייקור הדלק הוא אסון לאג'נדה הסביבתית. משמעותו - אם יש לך כסף, נהג וזהם כמה שאתה רוצה.

אז למה בכל זאת מעלים את מחירי הדלק? הנה מובאה מפרסום של משרד האוצר עצמו: "ממשלת ישראל שמה לה למטרה מתווה של מדיניות מסים יורדת ליחידים ולחברות. במסגרת מטרה זו, הוקטנו ורווחו מדרגות המס, כמו כן הוחלט על הרחבת תוכנית מס הכנסה שלילי. עם זאת, על מנת לעמוד ביעד הגירעון שנקבע בחקיקה נדרשת הכנסה מסוימת ממסים".

ועכשיו התרגום: כדי לכסות על הפסד המס כתוצאה מההפחתה הדרמטית במס החברות ובמס ההכנסה, שמזה מרוויחים העשירים - מייקרים עכשיו את הדלק, וגם את המים והלחם, שזה פוגע בעיקר במקבלי שכר נמוך ובינוני.

פוליטיקה של אינטרסנטים

מאת יוסי סגול

מפלגת ש"ס נאבקה במלוא כוחה נגד מהגרי העבודה ונגד הפליטים מאפריקה. שכניהם של הפליטים, בני הפלאשמורה, מתקבלים בשמחה רבה מצד מפלגתו של הרב עובדיה, למרות ששתי הקבוצות האפריקאיות קרובות ליהדות באותה מידה. הסיבה פשוטה: בני הפלאשמורה אמורים לזכור ביום הבחור, מי נתן להם סל קליטה ודאג שילדיהם ילמדו במוסדות החינוך של ש"ס. לעומת זאת, הפליטים ומהגרי העבודה לעולם לא יהיו אזרחים ולא יצביעו עבור אלי ישי, ולכן הוא תובע לגרשם.

כאשר העניין נוגע לעולים מחבר העמים, נכנסים לתמונה אביגדור ליברמן ומפלגתו. אלה יזמו חוק מיוחד בנושא הגירור הצבאי, כדי להבטיח את הצבעתם ל"ישראל ביתנו"

של אלה שלבשו מדים ונלחמים להנצחת הכיבוש. יוצא חבר העמים שיהגר למדינת ישראל, אבל יסרב לעמוד במחסומים, לא יוכל לעבור גיור, כי היהדות של היום, לפי "ישראל ביתנו" (ולא רק הם) מסתכמת בעיקר במלחמה בערבים.

כדי לשפר עוד יותר את הסיכויים בקלפי ואת המאבק במי שחושב אחרת, "ישראל ביתנו" מנופפת ברעיון חדש/ישן - "חילופי אוכלוסייה": ערבים אזרחי ישראל, המתגוררים ביישובים הסמוכים לגבולות יוני 1967, יועברו ממדינת ישראל לריבונות הפלסטינית. מהלך כזה יגרע מפנקס הבחורים לא מעט מצביעים, שאין להם שום כוונה לתת את קולם למפלגתו הדיקטטורית של שר החוץ. (אגב, גם ציפי לבני גילתה תמיכה בחילופי אוכלוסייה).

אזרחי ישראל הערבים לא רוצים לחקור את מי שחושב אחרת מהם. הם גם בעד לאפשר לכל אזרחי הישראלי להתחתן עם בחירת לבו, ללא קשר למוצאה. הם גם מתנגדים לחוק המאפשר בפועל סינון של "לא מתאימים" בתהליך קבלה ליישוב קהילתי.

בשורה התחתונה, שוחרי הדמוקרטיה בישראל יוצאים נשכרים מקיומו של מיעוט לאומי ערבי. האזרחים הערבים, התומכים ברובם המכריע בשוויון זכויות ובשלום צודק, תורמים לעתיד הדמוקרטיה בישראל. שותפות של יהודים וערבים היא תנאי ליצירת המחסום בפני השתוללותם של חסידי הרב עובדיה ותומכי אביגדור ליברמן.

כנס מרקס החמישי

בין משבר קפיטליסטי ממושך להתקפה על הדמוקרטיה - פרספקטיבה שמאלית

מכללת הגדה השמאלית תקיים את כנס מרקס החמישי בימים 27-28 במאי 2011. חוקרות וחוקרים, פעילות ופעילים, מוזמנים לקחת חלק בסדנאות ובדינורים, שיתקיימו במסגרת הכנס. המארגנים מעוניינים לקיים כמה סדנאות גם בערים נוספות: ירושלים, חיפה, נצרת, באר-שבע.

שלושת הצירים של כנס מרקס השנה יהיו: המשבר הקפיטליסטי הנמשך; הסכנה למרחב הדמוקרטי בישראל; וההתקוממות העממיות במצרים, בתוניסיה ובמדינות ערביות נוספות.

יחד עם זאת, המארגנים מעוניינים לקדם מפגשים בנושאים נוספים, כגון: המשבר הקפיטליסטי העולמי והקפיטליזם בישראל; דמוקרטיה ופאשיזם בצילו של המשבר הקפיטליסטי; סוציאליזם במאה ה-21; הכלכלה והמבנה החברתי בישראל; כיבוש וקפיטליזם; עולם העבודה; מאבקי עובדים בישראל ובארצות הערביות; התחדשות המרקסיזם; סוציאל-דמוקרטיה וקומוניזם; פילוסופיה; גלובליזציה וקפיטליזם; נשים עובדות ומובטלות; המבנה המעמדי של האוכלוסייה הערבית בישראל; ספורט וקפיטליזם; דת ומבנה חברתי; סביבה, גלובליזציה וקפיטליזם; מעמד, עדה וזהות; פוסט-מודרניזם ומרקסיזם; התיאטרון, הקולנוע, הספרות והאמנות בחברה הקפיטליסטית; חינוך והפרטה; האידיאולוגיה הצינונית ומבקרית; זכויות האדם וכלכלת שוק; השכלה גבוהה וקפיטליזם.

המעוניינים להשתתף, ישלחו תקצירים של הרצאותיהם (עד 200 מילים) או הצעות לסדנאות ולדינורים נוספים לכתובתו של כנס מרקס 2011 עד יום ששי, 8 באפריל 2011, באמצעות הדוא"ל:

Marx2011@hagada.org.il

אלפים הפגינו נגד גזירות הממשלה

הנהלת פילת אינה מכירה בוועד

ההנהלה של חברת פילת הודיעה בשבוע שעבר לארגון כוח לעובדים, כי אינה מכירה בו כמייצג עובדיה. ההודעה פורסמה לאחר שהעובדים קיימו צעדים ארגוניים והפגינו במסגרת סכסוך עבודה. לדברי העובדים, העיצומים ננקטו משום שהחברה הפרה את הסיכומים עמם, וניסתה לגרום לעובדים לפרוש מהוועד, בהבטחות להעלאת שכר.

תערוכת צילומים של יוסף אלגזי

בגלריה מנשר (דוד חכמי 18, ת"א) נפתחה תערוכת צילומים של יוסף אלגזי – "גוף ראשון פעיל", המשקפת את פעילותו העיתונאית בישראל ובשטחים הפלסטיניים הכבושים כשליח "זו הדרך" ו"הארץ". התערוכה פתוחה בימים א'–ה' בשעות 19.00-11.00.

חד"ש – ת"א

ביום ג', 22 בפברואר, בשעה 19.30, באולם הגדה השמאלית, אחד העם 70,

חד"ש במאבק על הדמוקרטיה

כנס פעילים בהשתתפות ח"כ דב חנין
הכנס פתוח לכל פעילי חד"ש ותומכיה

מק"י - סניף רמלה

במועדון, רחוב שמשון הגיבור 15
קורס לימודי פתוח 2011

סכנת הפאשיזם והמאבק נגדה

מפגש רביעי – יום ד', 23.2
כיצד נתמודד בישראל עם הסכנה הפאשיסטית?
המרצה: ח"כ דב חנין

מכללת הגדה השמאלית

רחוב אחד העם 70, ת"א
ביום ב', 28 בפברואר, בשעה 20.00

הכלכלה המדינית של הפאשיזם

על הקשר בין פאשיזם לקפיטליזם
המרצה: פרופ' אבישי ארליך
המנחה: ד"ר אפרים דוידי
דמי השתתפות: 20 שקל

מעוניין/נת לקבל הביתה את "זו הדרך"?

שלחו שם וכתובת אל: info@maki.org.il
המשלוח ללא תשלום.
תרומות לפקודת מק"י, ת"ד 26205, ת"א 61261,
יתקבלו בברכה.

מאות תושבי חיפה והצפון הפגינו (10.2) במשך כשלוש שעות בקרית הממשלה בחיפה נגד מדיניות הממשלה. את ההפגנה ארגנו פעילים חברתיים בחיפה, בשיתוף עם בתי תמחוי הפועלים בעיר. המפגינים הניפו כרזות נגד המדיניות החברתית של הממשלה. במקום הופצו כרוזים בהם נכתב: "לא נצביע שוב עבור נתניהו".

בעצרת ההפגנה נשא דברים אחד מראשי מק"י, בנימין גונן, אשר קרא שלא להרפות מהמאבק ולהמשיך במערכה עד להתפטרות הממשלה. הוא קרא להסתדרות לעמוד בראש המחאה, ולא לחבור אל בעלי ההון.

מאות מפגינים התייצבו ב-11.2 במרכז נצרת ובצמתים ברחבי הארץ במחאה על גל ההתייקרויות האחרון במשק. המפגינים הבהירו, כי אינם מסתפקים בהקלות, עליהן הודיע ראש הממשלה, שיבואו על חשבון תחומי החינוך והבריאות. ב-10.2 נערכה הפגנה גם מול ביתו של שר האוצר, יובל שטייניץ, במבשרת ציון. עשרות המשתתפים מחו על גובה מחירי הדלק ועל שחיקת מעמד הביניים. את ההפגנה יזמו חברי "מטה המאבק האזרחי להוזלת מחירי הדלק". המפגינים הניפו שלטים שעליהם נכתב: "צאו לי מהכיס" ו"שטייניץ רד לעם".

מטה המאבק במחירי הדלק קרא להפגנה ב-15 בפברואר, בשעה 19.00 ברחבת מוזיאון תל-אביב בשדרות שאול המלך. במסגרת ההפגנה, יערך במקום "טקס אשכבה למעמד הביניים הקורס".

ההסתדרות הכריזה סכסוך עבודה

הוועדה לתיאום וביצוע בהסתדרות אישרה (10.2) סכסוך עבודה כללי במשק. אולם ישיבת בית נבחרת ההסתדרות, שנקבעה ל-14.2, ואשר הייתה אמורה לאשר את ההכרזה – בוטלה. לכן בפועל אין הכרזה על סכסוך עבודה. עשרות ועדי עובדים החליטו להצטרף למאבק במדיניות הממשלה, וכמה מהם גם קראו להסתדרות להכריז שבייתה כללית.

המפלגה הקומוניסטית הישראלית המושב ה-13 של הוועד המרכזי

יתקיים ביום ו', 18 בפברואר, בשעה 16.00
במשרדים, רחוב אלחריזי, חיפה

על סדר היום:
ההתפתחויות הפוליטיות
ההכנות לוועידה ה-26
דוחות מהלשכה ומהמזכירות

ליעל טולדנו-אפשטיין ולמשפחה

השתתפותנו בצער על מות **האם**

יוכבד ובנימין גון